

РЕШЕНИЕ

№ 25

София, 01 април 2015 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, първо наказателно отделение, в открито заседание на двадесет и първи януари две хиляди четринадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЕЛЕНА ВЕЛИЧКОВА

ЧЛЕНОВЕ : МИНА ТОПУЗОВА

РУМЕН ПЕТРОВ

при участието на секретаря: Мира Недева

и в присъствието на прокурора: Тома Комов

изслуша докладваното от Съдия Елена Величкова

касационно н.о.х.дело №1325 по описа за 2014 година

Срещу решение по в.н.о.х.д. № 224/2013 г. на Апелативен съд - гр. Пловдив са подадени касационни жалби от подсъдимите Г. А. Н., С. А. Д. и К. Л. Г..

В съдебно заседание жалбите, с доводи за нарушение на закона се поддържат лично от тримата подсъдими, които молят за оправдаване по повдигнатите им обвинения, представят се писмени бележки, изготвени от защитата на С. Д..

Представителят на Върховната касационна прокуратура намира и трите жалби за неоснователни, а атакуваното решение за законосъобразно и постановено в съответствие с изискуемия от закона доказателствен анализ, обосновал извод за доказаност на извършените от подсъдимите деяния.

Върховният касационен съд на РБ първо наказателно отделение, като съобрази становищата на страните и за да се произнесе взе предвид следното:

С присъда № 17 от 26.04.2013 г., постановена по н.о.х.д. № 352/2012 г. по описа на Окръжен съд – гр. Пазарджик подсъдимият С. А. Д. е признат за виновен в това, че в периода от 03.08.2006 г. до месец декември 2006 г., в гр. В., при условията на продължавано престъпление, в качеството му на длъжностно лице по смисъла на чл. 93, т. 1, б. „а” от НК – кмет на Община В., въпреки задълженията си, не е упражнил достатъчен контрол върху работата на К. Л. Г. – главен специалист АС и Г. А. Н. – главен специалист ИСИ в отдел „ИСИ” при община В., на които е било възложено със заповед № 994/03.08.2006 г. на Кмета на Община В., осъществяване на постоянен и качествен контрол по изпълнение на договорите за строителство във връзка с отпуснати бюджетни целеви средства, предоставени на Община В. с Решение № СБ-6/12.06.2006 г. на Постоянната комисия за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи в размер на общо 1 024 790.00 лв. и от това са последвали значителни щети за Община В. в размер на общо 123 677.82 лв., от които 97 832.20 лв., представляващи заплатени, но неизпълнени строително-монтажни работи, както и заплатени строително-монтажни работи на по-високи единични цени, съгласно Количествено-стойностни

сметки и Протоколи обр. 19, изготвени от фирмите-изпълнители, различни от предложените единични цени по офертите при сключване на договорите за строително-монтажни работи за обекти, подробно изброени в присъдата и решението, поради което и на основание чл. 219, ал. 3 във връзка с ал. 2 от НК във връзка с чл. 26, ал. 1 от НК във връзка с чл. 54, ал. 1 от НК във връзка с чл. 2 от НК е осъден на две години и десет месеца лишаване от свобода, като изпълнението на наказанието е отложено на основание чл. 66, ал. 1 от НК за срок от четири години.

Със същата присъда подсъдимият Г. А. Н. е признат за виновен в това, че в периода от 03.08.2006 г. до месец септември 2006 г., в гр. В., при условията на продължавано престъпление, в качеството му на длъжностно лице по смисъла на чл. 93, т. 1, б. „б” от НК, на което е била възложена ръководна работа - главен специалист ИСИ в отдел „ИСИ” при община В. и отговорник на обекти, не е положил достатъчно грижи за възложената му работа със заповед № 994/03.08.2006 г. на Кмета на Община В., а именно осъществяване на постоянен и качествен контрол по изпълнение на договорите за строителство по предоставени на Община В. с Решение № СБ-6/12.06.2006 г. на Постоянната комисия за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи целеви бюджетни средства в размер на общо 306 570 лв. и от това са последвали значителни щети за Община В. в размер на общо 38 271.97 лв., представляващи заплатени, но неизпълнени строително-монтажни работи в размер на 12 426.35 лв., съгласно Количествено-стойностни сметки, изготвени от фирмите-изпълнители за обектите „Изграждане на подпорна стена на р. Ч. пред ОУ „Г. Б.” – гр. В.” и „Изграждане на подпорна стена на р. Ч. в кв. А., гр. В.”, както и неправомерно начислен и изплатен ДДС в размер на 25 845.62 лв. за обект „Изграждане на подпорна стена на р. Ч. пред ОУ „Г. Б.” – гр. В.”, като

деянията са извършени умишлено, поради което и на основание чл. 219, ал. 3 във връзка с ал. 1 от НК във връзка с чл. 26, ал. 1 от НК във връзка с чл. 54, ал. 1 от НК във връзка и чл. 2 от НК е осъден на една година и десет месеца лишаване от свобода.

Подсъдимият Г. А. Н. е признат за виновен и в това, че през месец септември 2006 г., в гр. В., при условията на продължавано престъпление, в качеството си на длъжностно лице по смисъла на чл. 93, т. 1, б. „б” от НК, на което е била възложена ръководна работа - главен специалист ИСИ в отдел „ИСИ” при община В. и отговорник на обекти, в кръга на службата му, при изпълнение на възложената му работа, е съставил официални документи – Количествено-стойностни сметки за установяване на действително извършените строителни и монтажни работи, в които е удостоверил неверни обстоятелства: в КСС за обект „Изграждане на подпорна стена на р. Ч. пред ОУ „Г. Б.” – гр. В.” в т. 3 е удостоверил направа на 69 куб.м. бетон М200 за стени на стойност 8 464.92 при реално изпълнени 62 куб. м. на стойност 7 606.16 лв. и в т. 4 – направа на кофраж стени 690 кв.м. на обща стойност 8 934.20, а при обект „Изграждане на подпорна стена на р. Ч. в кв. А., гр. В.”, в т. 8 е удостоверил направа на 214.63 куб.м. бетон М200 за стени на стойност 27 487.35 и в т. 4 – направа на кофраж стени 494.90 кв.м. на обща стойност 8 482.59 лв. при действително изпълнени 482 кв.м. на обща стойност 8 261.48 лв. с цел да бъдат използвани тези документи като доказателство за удостоверените обстоятелства, поради което и на основание чл. 311, ал. 1 във връзка с чл. 26, ал. 1 от НК във връзка с чл. 54, ал. 1 от НК и чл. 2 от НК е осъден на една година и шест месеца лишаване от свобода.

На основание чл. 23, ал. 1 от НК на подсъдимия Г. А. Н. е определено едно общо най-тежко наказание от една година и десет месеца лишаване от

свобода, чието изпълнение е отложено на основание чл. 66, ал. 1 от НК за срок от четири години.

С присъдата подсъдимият К. Л. Г. е признат за виновен в това, че на 25.10.2006 г., в гр. В., в качеството си на длъжностно лице по смисъла на чл. 93, т. 1, б. „б” от НК, на което била възложена ръководна работа – главен експерт АС в отдел „ИСИ” при Община В. и отговорник на обект, в кръга на службата му, при изпълнение на възложената му работа със заповед № 994/03.08.2006 г. на Кмета на Община В., т. 1.1.4., а именно, осъществяване на постоянен и качествен контрол по изпълнение на договор за строителство № 272/17.07.2006 г. е съставил официален документ – Протокол № 1, образец 19 за установяване на действително извършените строителни и монтажни работи на обект „Възстановяване на ЦДГ „М.” – гр. С.”, в който е удостоверил неверни обстоятелства в т. 3 за направа на 8.25 куб.м. противопожарна стена с кант на стойност 1737.58 лв. и в т. 4 за направа на едни брой противопожарна врата на стойност 575.00 лв., при реално неизпълнени такива дейности на обща стойност в размер на 2 312.58 лв., с цел да бъде използван този документ като доказателство за удостоверените обстоятелства, поради което и на основание чл. 311, ал. 1 във връзка с чл.54 от НК във връзка с чл. 2 от НК е осъден на една година лишаване от свобода, като изпълнението на наказанието е отложено на основание чл. 66, ал. 1 от НК за срок от три години.

В тежест на тримата подсъдими са присъдени направените в хода на досъдебното и съдебното производство разноски.

С решение № 234 от 17.04.2014 г., постановено по в.н.о.х.д. № 224/2013 г. на Апелативен съд - гр. Пловдив присъдата е изменена , в частта относно подсъдимите С. А. Д. и Г. А. Н. и стойността на заплатените и

неизвършени строителни работи за престъпленията по чл. 219, ал. 3 от НК както следва:

За подсъдимия С. А. Д. първоинстанционния съдебен акт е изменен в частта, с която е прието, че за община В. са настъпили общо значителни щети в размер на сумата 123 677.82 лева, като въззивният съд е приел, че щетите са в размер на сумата 112 614.93 лева, както и в частта, с която е прието, че сбора от заплатените строителни работи на по- високи цени, стойността на заплатените, но неизвършени строителни работи и неправомерно начисления и заплатен ДДС е общо 97 832.20 лева, като вместо това Апелативен съд – гр. Пловдив е приел сумата 8 6769.31 лева. Присъдата на Окръжен съд – гр. Пазарджик е изменена в частта, с която е прието че при строителството на обект „Изграждане на подпорна стена на река Ч. пред ОУ „Г. Б.” за община В. са последвали щети в размер на 2 240.04 лева, като е прието, че щетите произтичащи от заплатени, но неизвършени работи са на стойност 403.90 лева. Изменена е и частта, с която е прието, че при изграждането на обект „Изграждане на подпорна стена на река Ч. в кв. А. са последвали щети в размер на 10186.31 лева, като въззивната инстанция е приела, че щетите са на стойност 956.56 лева.

С обжалваното решение подсъдимият С. А. Д. е признат за невиновен и е оправдан по обвинението, в частта относно причинените щети над сумата 112 614.93 лева до размера на сумата 123 677.82 лева по обвинението за престъплението по чл. 219, ал. 3 от НК.

За подсъдимия Г. А. Н. присъдата е изменена в частта, с която е прието, че за Община В. са последвали значителни щети в размер на сумата 38 271.97 лева като въззивният съд е приел, че щетите са в размер на 27 209.08 лева. Присъдата е изменена и в частта, с която е прието, че стойността на заплатените, но неизвършени строителни работи е в размер на

сумата 12 426.35 лева, като вместо това е приета сумата 1 363.46 лева. Апелативен съд – гр. Пловдив е изменил присъдата и в частта, с която е прието, че при изграждането на обект „Подпорна стена на река Ч. пред ОУ „Г. Б.” са последвали щети за община В. в размер на сумата 2 240.04 лева, като е приел, че щетите са в размер на 403. 90 лева, и в частта, с която е прието, че при строителството на обект „Изграждане на подпорна стена на река Ч. в кв. А. за община В. са последвали щети в размер на 10 186.31 лева, като е прието, че размера на щетите е 959.56 лева.

Подсъдимият Г. А. Н. е признат за невиновен и е оправдан по обвинението, в частта относно причинените щети над сумата 27 209.08 лева до размера на сумата 38 271.97 лева по обвинението по чл. 219, ал. 3 от НК.

В останалата и част, първоинстанционната присъда е потвърдена.

ПО ЖАЛБАТА НА касатора С. А. Д.:

Доводите за нарушение на закона се обосновават с:

- липса на нанесена щета

- неконкретизирано обвинение

- липса на съставомерност на деянието по чл. 219, ал. 3 от НК от субективна страна ,при отсъствие на умисъл , както за неполагането на достатъчно грижи за управлението и ръководенето на повереното му имущество, така и за настъпването на значителните имуществени вреди

- липса на плащания в повече от отпуснатите средства

- липса на неизпълнени строително-монтажни работи

- заведено и спечелено дело срещу фирмата – изпълнител за сумата от 1021.16 лв. за обект „Изграждане на подпорна стена на река Ч. в кв. А.”

- липса на начислен и изплатен ДДС за обект „Изграждане на подпорна стена на река Ч. пред ОУ „Г. Б.”

- изпълнение на всички изисквания на чл. 44, ал.1, т. 1, т. 2 и т. 8 от ЗМСМА

ПО ЖАЛБАТА НА касатора К. Л. Г.:

Доводите за нарушение на закона се обосновават с:

- липса на нанесена щета
- липса на конкретно обвинение
- липса на отчетени повече суми от извършените строително-монтажни работи

- изпълнение по сключените договори и завършени обекти

ПО ЖАЛБАТА НА касатора Г. А. Н.:

Доводите за материалната незаконосъобразност са:

- упражняване на необходимия контрол при изпълнение на строително-монтажните работи

- неправилно приета и несъобразена с тройната техническа експертиза щета в размер на 403.90 лв. във връзка с извършените работи по обект „Изграждане на подпорна стена на река Ч. пред ОУ „Г. Б.”

- заведено и спечелено дело срещу фирмата – изпълнител за сумата от 1021.16 лв. за обект „Изграждане на подпорна стена на река Ч. в кв. А.”

- липса на начислен и изплатен ДДС за обект „Изграждане на подпорна стена на река Ч. пред ОУ „Г. Б.”

- липса на умисъл при подписването на документите за посочените обекти и настъпването на съответните последици

- завършени обекти, за които не е платено повече от отпуснатите средства.

Жалбите и на тримата подсъдимите са неоснователни и това е така защото :

На първо място и трите жалби почти дословно възпроизвеждат въззивните такива ,поради което основния акцент в тях е спор по фактите(не доказано ,неустановено,няма доказателства и т.н.) ,т.е. необоснованост ,което не е касационно основание и няма как да бъде разгледано от Върховният касационен съд.

Налични са доводи за съществени процесуални нарушения по оценката на доказателствата , противоречие на изводите на въззивния съд по фактите със заключението на в.л. Т. и разпитаните по делото свидетели (жалбата на подс. Г.), противоречивост на изводите на съдилищата по сумите, с които са отчетени извършените СМР ,не съобразено и заключението на вещото лице посочено по горе (жалбата на подс. Н.).Твърди се ,че няма основание извода ,за неправомерно начислен ДДС за 25 845,62 лв. и за сумата 10186,31 лв (неизпълнени СМР). Поддържа се и оплакването за неустановена по делото специална цел.

За да постанови съдебния си акт въззивния съд е провел съдебно следствие ,назначил е повторна комплексна техническо –строителна и счетоводна експертиза ,със задача (поставена в писмена молба от подс. Д.) :- за два от обектите –подпорна стена на р.Ч. пред ОУ”Г.Б.” и подпорна стена на същата река в квартал А.,поради противоречие в експертното заключение на в.л. Р. и в.л. И., относно обемите на неизвършено СМР, да се извърши ново замерване на положения бетон и направения кофраж и да се сравни със стойностите по протокол образец 19. Да се направи сравнение между отпуснатите средства по решение № СБ-6 от 12.06.2006 г. на Комисията за защита на населението от бедствие и аварии и изплатените такива, от общината по сключените договори. Заключение на тази експертиза е оспорено от обвинението и е допусната арбитражна тройна експертиза със същата задача ,да се отговори на въпросите зададени в писмената молба на

подсъдимия Д.. Заключение на т.н. арбитражна експертиза е прието ,без оспорване от страните.

В последващия анализ на доказателствата и доказателствените средства по делото(който е надлежен,без игнорирани доказателства и доказателствени средства,без подценяване или надценяване на същите), въззивния съд е приел за установено следното:

Тримата подсъдими са длъжностни лица по смисъла на чл.93 т.1 б.А НК за подсъдимия Д., и по б.Б НК на същия текст, за другите двама подсъдими. С решение №СБ-6/12.2006 г. на ПК ЗНБАК са утвърдени средства за преодоляване и ликвидиране на последствия след бедствия, които се отпускат на община В. за сумата от 1 024 790 лева, като са предназначени за следните обекти: - 181 000 лева за укрепване на свлачище в с.Г., 156 570 лева за подпорна стена на река Ч. в гр.В., 150 000 лева за възстановяване на път в с.Д., 150 000 лева за изграждане на подпорна стена на река Ч., кв.А., гр.В., 120 000 за установяване на мост в гр.С., същата сума за възстановяване на мост в с.П. к. – М. п. и за възстановяване на мост на път IV-84316 в същото село и 27 000 лева за възстановяване на сградата на ЦДГ „М.” – гр.С.. За усвояване на тези средства била открита процедура по договаряне с покана за първите четири обекта, и процедура за възлагане на малка обществена поръчка за останалите четири обекта. Установено е, че подсъдимият Д. назначил комисия, която имала за задача да провери предложените оферти и излезе с предложения за сключване на договори с фирми изпълнители. За председател на тази комисия бил определен заместник кмета на гр.В. Н. В., а фактически работата на комисията ръководел инж.П. К. – главен експерт в „ИСИ”. В комисията участвали още подсъдимият Г. Н. и свидетелят В. Д.. След проведени две заседания комисията излязла с предложение за избор на

фирма изпълнител и за всеки отделен обект била посочена фирмата, която е спечелила. Преди обявяването на процедурата подсъдимият Д. обяснил на свидетеля К., че за тези осем обекта фирми изпълнителки ще са т.нар. варненски фирми, като имал предвид [фирма]-гр.В., [фирма]-гр.В., [фирма]-гр.В. и [фирма]-гр.В.. За представител на всички посочени по-горе фирми при свидетеля К. се явил свидетелят Г., който подал документите, необходими за участие в процедурата за тези фирми, обяснил, че за първата е баща на собственика - В.Ж., и свекър на М.И.-за втората, а за останалите е просто пълномощник, без да представи пълномощно. За всеки от обектите следвало да се получат три оферти, които да се съпоставят и да се избере тази, представяща най-ниска цена. Установено е по делото, че като участвали в процедурата са посочени фирмите [фирма]-В., [фирма]-гр.Л. и [фирма]-гр.В., собствениците и управителите на които фирми категорично установяват, че никога не са участвали в процедури по обществени поръчки, обявени от Община В., никога не са получавали покани на ръка, не са подавали оферти, а и не извършват търсените от Общината строително-ремонтни работи – не са се занимавали с ремонти и изграждане на мостове, изграждане на подпорни стени и друга специфична и изискваща определена професионална квалификация дейност. Установени са и други пропуски в така наречената обществена поръчка и свързаната с нея процедура – неподписани оферти без входящи номера в регистратурата на Общината, липса на документи по състоянието на съответните фирми и други. Последващото изпълнение на възложените дейности показва, че в голямата си част възложената на фирмите работа е извършена и заплатена, но не от фирмите, с които са сключени договорите. Установено е окончателно във въззивното производство, че общата стойност на щетата за Общината от „изпълнението” на възстановителните работи, нанесените щети от наводненията и свлачищата в

Община В. е в размер на 112 614,93 лева, като заплатените строителни работи на по-високи цени и неправомерно начисления и заплатен ДДС е 86 769,31 лева, а останалото касае заплатени, но неизвършени работи. По отношение на подсъдимия Г. Н. щетата е в размер на 27 209,08 лева – заплатени за неизвършени строителни работи, като за двамата подсъдими за разликата до размера на първоначално предявеното обвинение те са оправдани.

Относно доводите за пропуски в доказателствената дейност на инстанционните съдилища (доводите са правени както бе посочено по горе и пред въззивния съд), въззивния съд е изпълнил задължението си визирано в чл.339 ал.2 НПК, след като ги е обсъдил подробно да посочи основанията поради които не ги приема и преповтарянето им тук е ненужно.

Спори се от подсъдимите и приложението на закона. Подсъдимият Д. твърди, че е упражнявал достатъчен и ефективен контрол върху работата на другите двама подсъдими, поради което и не е виновен.

Нормата на чл.219 ал.3 НК ангажира наказателната отговорност на ръководител (в случая кмет на община), който умишлено въпреки задълженията си – подробно посочени в съдебните актове, не е упражнил достатъчен контрол върху работата на лицата на които е възложено управлението (надзора) и отчитането на общинско имущество и от това са последвали значителни вреди за общината. Категорично установено е по делото, че между неупражнения контрол (в част от случаите Д. не само не е упражнявал контрол, но е и издавал устно неправомерни разпореждания – виж показанията на св.К.) и причинената от другите двама подсъдими вреда съществува макар и опосредена причинна връзка. Липсата на този контрол е създавала обективни предпоставки за извършените от двамата подсъдими престъпления, особено ясно това е видно при подс. Н. и подс. Г., за престъплението по чл.311 НК.

Подсъдимият Д., в инкриминирания период от време на инкриминираното място ,в качеството си на кмет на община В., умишлено не е положил достатъчно грижи за ръководенето,управлението ,стопанисването и запазването на повереното му имущество и не е упражнил достатъчен контрол върху работата на лица, на които е възложено управлението, разпореждането и отчитането на обществено имущество и от това са последвали значителни щети и по този закон е осъден ,т.е приложен е закона ,който е следвало да бъде приложен.

Подсъдимият Г. Н. в периода 3.08.20006 г. до м. септември 2006 г. в гр.В., в качеството си на длъжностно лице –главен специалист в отдел ИСИ при общината ,не е положил достатъчно грижи за възложената му със заповед на кмета работа и от това са последвали значителни щети. По същото време и място и със същото качество е съставил официални документи –количествено стойностни сметки, в които удостоверил неверни обстоятелства, с цел да бъдат използвани тези документи като доказателства за тези обстоятелства.За тези две престъпления подсъдимия Н. е признат за виновен и закона е приложен правилно.

Подсъдимия Г. на 25.10.2006 г. в гр.В., в качеството си на длъжностно лице, е съставил официален документ, в които удостоверил неверни обстоятелства (за направа на противопожарна стена и за направа на противопожарна врата, каквито не са изпълнени в обект детска градина „М.”гр.С.), с цел да бъде използван този документ като доказателство за тези обстоятелства и по този закон –престъпление по чл.311 ал.1 НК е осъден.

По изложените съображения Върховният касационен съд на РБ първо наказателно отделение намира постановените присъда и решение при

спазване на процесуалните правила и закона ,а жалбите на тримата подсъдими изцяло неоснователни.

Ето защо и на основание чл. 354 ал. 1,т. 1 от НПК Върховният касационен съд на РБ първо наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 234 от 17.04.2014 г. по в.н.о.х.д. № 224/2013 г. на Апелативен съд – гр. Пловдив, с което е изменена присъда № 17 от 26.04.2013 г. по н.о.х.д. № 352/2012 г. на Окръжен съд – гр. Пазарджик.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

ЧЛЕНОВЕ :